

Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti 2012. aasta tegevusaruanne

I osa

Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet

Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti 2012. aasta tegevusaruanne

I osa

***Europe Direct on teenistus, mis aitab leida vastused
Euroopa Liitu käsitlevatele küsimustele***

Tasuta infotelefon (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Antav teave on tasuta nagu ka enamik kõnesid (v.a mõne operaatori, hotelli ja telefonikabiini puhul)

Lisateavet Euroopa Liidu kohta saab internetist Euroopa serverist (<http://europa.eu>).

Kataloogimisandmed on väljaande lõpus.

Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2013

ISBN 978-92-9243-007-8

doi:10.2847/4700

© Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet, 2013

EASO ega ükski tema nimel tegutsev isik ei vastuta käesolevas aruandes sisalduva teabe kasutamise eest.

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

Sisukord

1.	Tugiameti saavutused	7
1.1.	2012. aasta olulised arengusuunad	7
1.2.	Tugiameti prioriteedid 2012. aastal	8
1.3.	Tugiameti tegevuse mõju	9
1.4.	Tugiameti 2012. aasta tulemused	9
1.4.1.	Alaline toetus	10
1.4.2.	Eritoetus	15
1.4.3.	Erakorraline toetus	16
1.4.4.	Teabe- ja analüüsitoeetus	17
1.4.5.	Toetus kolmandatele riikidele	18
2.	Juhtimine ja sisekontrollistandardid	21
2.1.	Tugiameti juhtimine ja organisatsioon	21
2.1.1.	Tugiameti haldusnõukogu	21
2.1.2.	Tugiameti organisatsioon	21
2.1.3.	Koostöö partnerite ja sidusrühmadega	23
2.1.4.	Nõuandev kogu ja koostöö kodanikuühiskonnaga	24
2.2.	Tugiameti sisekontrollistandardid	25
2.3.	ELi detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisi järelmeetmete tegevuskava rakendamine tugiametis	27
3.	Kinnitava avalduse esitamise alused	29
3.1.	1. alus: juhtkonnapoolne hindamine	29
3.2.	2. alus: 2012. aasta auditite tulemused	29
3.2.1.	Siseauditi järeldused ja järelmeetmed	29
3.2.2.	Välisauditi järeldused ja järelmeetmed	29
3.3.	3. alus: varasemate aastate reservatsioonidega seotud järelmeetmed ja tegevuskavad	30
4.	Kinnitav avaldus	31

Lisad on esitatud II osa 5. peatükis.

1. Tugiameti saavutused

2012. aasta oli Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti (EASO, edaspidi „tugiamet”) esimene täistööaasta ja samas aasta, mil tugiametile anti finantssõltumatus. 2012. aasta jooksul kasvas töötajate arv 18-lt 58-ni. Tugiameti 2012. aasta eelarve oli 10 miljonit eurot.

Tugiameti missioon on operatiivkoostöö korraldamine ja koordineerimine ning toetuse pakkumine varjupaigavaldkonnas. Tugiamet toetab Euroopa ühise varjupaigasüsteemi loomist, lihtsustades, koordineerides ja tugevdades sõltumatu keskusena liikmesriikidevahelist praktilist koostööd. Käesolevas iga-aastases tegevusaruandes annab tugiamet aru oma 2012. aasta saavutustest seoses töökava rakendamise, 2012. aasta eelarve täitmise, ametikohtade loetelu / mitmeaastase personalipoliitika kava rakendamise ning juhtimis- ja sisekontrollisüsteemidega.

ELi detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisi järelmeetmete tegevuskava kohaselt on tugiametil kohustus koondada erinevad aruandekohustused ühteainsasse iga-aastasesse tegevusaruandesse.

Tugiameti iga-aastane tegevusaruanne koostatakse kooskõlas tugiameti määruse artikli 29 lõike 1 punktiga c. Haldusnõukogu võttis tugiameti 2012. aasta tegevusaruande vastu 3. juunil 2013. Lisas 5.5 esitatud raamatupidamise lõpliku aastaaruande kohta esitas haldusnõukogu oma arvamuse 13. juunil. Tugiamet on edastanud käesoleva 2012. aasta tegevusaruande Euroopa Parlamendile, nõukogule, Euroopa Komisjonile (edaspidi „komisjon”) ja kontrollikojale, samuti siseauditi talitusele. Tugiameti määruse artikli 41 lõike 2 kohaselt on käesolev aruanne kättesaadav kõikides Euroopa Liidu institutsioonide ametlikes keeltes.

1. peatükis selgitatakse tugiameti tegevusega seotud saavutusi. 2. peatükis kirjeldatakse tugiameti juhtimisstruktuuri, organisatsiooni ja sisekontrolli. Tugiamet võttis analoogia alusel vastu komisjoni 16 sisekontrollistandardit. Üksikasjalikult on tutvustatud 16 sisekontrollistandardi rakendamisel tehtud edusamme. Peale selle on antud ülevaade ELi detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisi järelmeetmete tegevuskava rakendamise hetkeolukorrast tugiametis. 3. peatükis on kirjeldatud tugiameti aruande hindamise aluseid, mis võimaldasid tegevdirektoril esitada oma kinnitava avalduse. Iga-aastane tegevusaruanne lõpeb 4. peatükiga, milles on esitatud kinnitav avaldus.

Tugiameti iga-aastase tegevusaruande II osa koosneb lisadest: tugiameti 2012. aasta eduaruanne, Stockholmi programmi asjakohaste osade rakendamine tugiametis, tugiameti 2012. aasta väljaannete loetelu, aruanne dokumentidele juurdepääsu kohta, tugiameti raamatupidamise lõplik aastaaruanne, erakorraliste läbirääkimistega menetluste loetelu ning tugiameti enda hinnang ELi detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisi järelmeetmete tegevuskava rakendamisele.

1.1. 2012. aasta olulised arengusuunad

2012. aasta olulised muudatused olid eeskätt seotud uue varjupaigapaketiiga. Kõnealused muudatused avaldasid otsest mõju tugiameti tööle, sest üks ameti põhiülesanne on aidata kaasa Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamisele ja toetada seega ELi varjupaigaõigusaktide kohaldamist. Kuigi miinimumnõuete direktiiv võeti vastu 2011. aasta detsembris, kehtisid 2012. aasta vältel läbirääkimised Dublini määruse, vastuvõtutingimuste direktiivi, varjupaigamenetluste direktiivi ja Eurodaci määruse üle. Uuel varjupaigapaketil, mis on kavas täies ulatuses vastu võtta 2013. aasta suveks, on suur mõju tugiameti tegevuse kavandamisele ja elluviimisele 2013. aastal ja järgnevatel aastatel.

Peale selle anti justiits- ja siseküsimuste nõukogu 8. märtsi 2012. aasta järeldustega tugiametile selge roll Dublini III määruse artikli 33 kohases varajase hoiatamise, valmisoleku ja kriisihje süsteemis. Sellega seoses eraldas tugiamet viivitamata vahendeid oma varajase hoiatamise ja valmisoleku süsteemi jaoks. Tugiametis toimus 2012. aastal veel põhistruktuuride ja organisatsiooni ülesehitamine seoses töölevõtmise, sisemenetluste, alaliste ruumide ja finantssõltumatusega. Lisaks võtsid eelarvepädevad institutsioonid tugiameti taotletud 12 miljoni euro asemel 2012. aastaks vastu varem kavandatud 10 miljoni euro suuruse eelarve, samuti vähendati tugiameti 2013. aasta eelarvet 2 miljoni euro võrra ja töötajate arvu seitsme ametikoha võrra.

1.2. Tugiameti prioriteedid 2012. aastal

2012. aastal keskendus tugiamet järgmisele kolmele prioriteedile:

1. Kreeka tegevuskava täitmine;
2. tugiameti töö jätkamine tugiameti koolituse, päritoluriigi teabe, kvaliteedi ja projekti Interpreters' Pool valdkonnas;
3. tugiameti organisatsiooni ülesehitamine.

Tugiameti 2012. aasta prioriteedid määratleti 2012. aasta töökavas. Töökavas on sõnaselgelt märgitud, et ELi varjupaigalukorraga seotud asjaolude muutumisel võib tugiameti tegevus muutuda. Tugiameti tegevuse määratlust muudeti teataval määral. Mõni näide:

- osana tugiameti toetusmeetmetest võeti kasutusele eritoetus. Eritoetus on määratletud vajaduspõhise toetuse, suutlikkuse suurendamise, ümberpaigutamise, eritoetuse ja kvaliteedikontrolli erimeetmetena;
- suurendatud on teabe ja analüüsi tähtsust. Pärast arutelusid komisjoni, nõukogu ja Euroopa Parlamendiga muudeti tugiameti varajase hoiatamise mehhanismi nime: nüüd on see tugiameti varajase hoiatamise ja valmisoleku süsteem;
- eelarve ja inimressurssidega seotud piirangute tõttu lükati tugiameti välismõõtme tegevuskava edasi 2013. aastasse.

2012. aasta töökavas kehtestatud eesmärgid on saavutatud.

1. Alaline toetus

- a) Tugiameti koolitus: tugiameti koolituskava ja -materjalide edasine arendamine kooskõlas 2012. aastal vastuvõetud tugiameti koolituskavaga. Koolitusekspertide reservnimekirja edasine arendamine ning tugiameti koolitustegevusega seotud ülesannete täitmise jätkamine.
- b) Kvaliteet: ELi kvaliteeditegevuse edasiarendamine varjupaigamenetluste kvaliteedihindamise ja kvaliteedimehhanismide valdkonnas.
- c) Päritoluriigi teave: päritoluriigi teabe portaali edasine arendamine, metoodika määratlemine, sisu määramise ühtlustatud menetluse kehtestamine, kahe Afganistani käsitleva tugiameti päritoluriigi teabe aruande avaldamine, päritoluriigi teabe seminaride ja konverentsi korraldamine.
- d) Projekt Interpreters' Pool: projekti tegevuse ümberkujundamine, kaasates selle kättesaadavate keelte loetelusse.
- e) Saatjata alaealised: teabe jagamise alustamine ning liikmesriikide motiveerimine oma parima tava jagamiseks saatjata alaealiste ja vanuse kindlaksmääramise valdkonnas, samuti perede otsimisega seotud töö alustamine.

2. Eritoetus

- a) Vajaduspõhine toetus ja suutlikkuse suurendamine Rootsis.
- b) ELi-sisestest ümberpaigutamismeetmetest teatamine ning teabe ja parima tava vahetamise korraldamine, samuti ELi-sisesele ümberpaigutamisele antava tugiameti toetuse metoodikate ja vahendite määratlemine.

3. Erakorraline toetus

- a) Varjupaigaekspertide reservnimekirja edasiarendamine ja selle paindlikkuse suurendamine kuni 20 erialaprofiliga.
- b) Varjupaigatugirühmade saatmine Kreekasse vastavalt tugiameti Kreeka tegevuskavale ja selle muudatustele. Varjupaigatugirühmade saatmine Luksemburgi vastavalt tugiameti Luksemburgi tegevuskavale.
- c) Edaspidiseks erakorraliseks toetuseks valmistumine tegevust toetavate metoodikate ja parima tava väljatöötamise teel.

4. Teabe- ja analüüsitoeetus

- a) Tugiameti 2011. aasta aruande avaldamine 2012. aasta juulis.
- b) Varajase hoiatamise ja valmisoleku süsteemi esimeseks etapiks valmistumine.

5. Toetus kolmandatele riikidele

- a) Teabe ja parima tava vahetamise korraldamine ning ümberasustamise Euroopa koordineerimismõõdme metoodikate ja vahendite määratlemine ümberasustamist käsitleval konverentsil 2012. aasta oktoobris.
- b) Tugiameti esimesed esialgsed välismõõtmega seotud meetmed.

6. Tugiameti organisatsioon

- a) Haldusnõukogu nelja koosoleku korraldamine 2012. aastal.
- b) Kolimine tugiameti alalistesse ruumidesse Vallettas 2012. aasta septembris.
- c) Tugiameti teabevahetusstrateegia väljatöötamine ja viimistlemine (võeti vastu 2012. aasta septembris).
- d) Tihedate koostöösidemete loomine tugiameti partnerite ja sidusrühmadega, muu hulgas töökorra kokkuleppimine Frontexiga.
- e) Nõuandva kogu, sealhulgas konsultatsioonivahendite täielik väljaarendamine.

1.3. Tugiameti tegevuse mõju

Tugiameti tulemuslikkuse põhinäitaja, mida kasutatakse tugiameti 2014. aasta töökavas ja edaspidi, on vajadus tugiameti toetuse ja tegevuse järele ning rahulolu toetusega, mida pakutakse liikmesriikidele Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamisel. Juba 2012. aasta tegevusaruandes annab tugiamet ülevaate oma tegevuse tulemuslikkusest selle üldise põhilise tulemusnäitaja põhjal.

Tugiameti töö avaldas suurt mõju Euroopa ühise varjupaigasüsteemi erinevatele rakendamistasemetele Euroopa Liidus. Tugiameti tegevus toimus viies peamises valdkonnas: alaline toetus, eritoetus, erakorraline toetus, teabe- ja analüüsitoetus ning toetus kolmandatele riikidele. Alalise toetuse raames korraldas tugiamet 14 koolitajate õppekursust Maltal, kaks õppekursust Luksemburgis ja ühe koolitajate õppekursuse Kreekas, ajakohastas üheksat koolitusmoodulit, võttis vastu koolitusstrateegia ning korraldas iga-aastase õppeseminari. Ühtlasi töötas tugiamet välja kvaliteedihindamise metoodika, korraldas 16 päritoluriigi teabe töörühmade ja töökonna koosolekut, arendas edasi oma päritoluriigi teabe metoodikat, avaldas kaks päritoluriigi teabe aruannet Afganistani kohta ning korraldas kolm praktilise koostöö seminari ja neli saatjata alaealiste valdkonna ekspertide koosolekut. Eri-toetuse valdkonnas algatas tugiamet eritoetuse andmise Rootsile ning esitas komisjonile, nõukogule ja Euroopa Parlamendile aruande ELi-siseste ümberpaigutusmeetmete kohta.

Seoses erakorralise toetusega pakkus tugiamet terve aasta vältel erakorralist toetust Kreekale ja 2012. aasta veebruaris Luksemburgile. Teabe- ja analüüsitoetuse raames avaldas ja esitles tugiamet oma 2011. aasta aruannet varjupaigavaldkonna olukorra kohta ELis. Peale selle koostas tugiamet varajase hoiatamise analüüsi ja ELi varjupaigaolukorra suundumuste prognoosi ning esitles neid nõukogule ja teistele partneritele. Erianalüüs ja -andmed esitati varjupaigaolukorra kohta Süürias, samuti korraldati kaks Süüria-teemalist tööseminari. Kolmandate riikide toetamise raames korraldas tugiamet ümberasustamise konverentsi ning osales mitmel kohtumisel ELi ning Tuneesia ja Maroko liikuvuspartnerluse ja Budapesti protsessi raames.

Tugiameti tegevus andis positiivse panuse Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamisse. Tasub märkida, et nõukogu, Euroopa Parlament, komisjon ja ELi liikmesriigid hindavad tugiameti tööd ning on ametile korduvalt taotlenud rohkem ja ulatuslikumaid tegevusvaldkondi. Näiteks kavandati julgeoleku- ja siseküsimuste nõukogu 8. märtsi 2012. aasta järeldustes tugiametile tähtis roll Dublini III määruse artikliga 33 ette nähtud varajase hoiatamise, valmisoleku ja kriisihje süsteemis.

1.4. Tugiameti 2012. aasta tulemused

Selles peatükis tutvustatakse tugiameti tulemusi igas tegevusvaldkonnas. Terviklik eduaruanne eri tegevusvaldkondade kohta on esitatud lisas 5.1. Peale selle tutvustatakse lisas 5.2, kuidas tugiamet rakendab talle Stockholmi programmiga määratud prioriteete.

1.4.1. Alaline toetus

Tugiameti koolitus

14 koolitajate õppekursust Maltal

Tugiamet koolitas 160 koolitajat

93 riiklikku õppekursust

ELis koolitati 1146 varjupaigaametnikku

Vastu võeti tugiameti koolitusstrateegia

Kaks riiklikku õppekursust Luksemburgis

Viis riiklikku õppekursust ja üks koolitajate õppekursus Kreekas

Ajakohastati üheksa koolitusmoodulit

Kaks riiklike kontaktpunktide koolituskohtumist Maltal

Algati kahe uue koolitusmooduli väljatöötamine

Tugiameti iga-aastane õppeseminar

Iga-aastane koosolek koolituse nõuanderühmaga

Alustati kohtuasutuste töötajate koolitamise ettevalmistamist

Tugiametile anti üle varjupaigategemalise koolituskava serverid

Koolitusstrateegia vastuvõtmisega 2012. aasta juulis lõi tugiamet selge raamistiku koolituse toetamiseks tugiameti määruse artikli 6 alusel. Koosõlas komisjoni teatisega „ELi-sisese tõhustatud solidaarsuse kohta varjupaigavaldkonnas” tugiametile määratud vastutusega ning liikmesriikidega tihedalt konsulteerides algatas tugiamet süsteemi EASO Training Cockpit väljatöötamise, et aidata liikmesriikidel kehtestada riiklikud koolituseesmärgid ja neid jälgida. Liikmesriikide esitatud töötajate ja koolituste andmete põhjal töötas tugiamet välja visuaalse analüüsi näidised, mida esitleti haldusnõukogule 2012. aasta septembris. Lisaks võttis tugiamet vastu konkreetseid koolitusosalased soovitusi, et hõlbustada ühist arusaamist tugiameti koolitusvahenditest, täpsemalt tema koolituskavast.

Kuigi tugiamet alles arendab süsteemi Training Cockpit, on see juba edendanud koolituste pakkumist, aga ka ühiseid koolituseesmärgi käsitlevat arutelu. Olukorra tutvustamine ELi vaatenurgast on suurendanud ka teadlikkust koolituse tähtsusest Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamisel.

2012. aasta jooksul pakkus tugiamet liikmesriikidele kvaliteetseid koolitusmaterjale ja toetas neid koolituse korraldamisel ning koolituskursuste läbiviimisel. Sellist toetust pakuti peamiselt tugiameti koolituskava rakendamise teel, mis hõlmab varjupaigamenetluse põhitahke 13 interaktiivse moodulina,¹ milles järgitakse mitmekesist õppe-metoodikat, ühendades elektroonilise õppe kohapealsete õppekursustega.

Tugiamet koostab ja ajakohastab koolitusmaterjale liikmesriikide vastavate teadmiste ja kogemustega eksperdirühmade abil, kes valitakse 2011. aastal loodud reservnimekirjast, kuhu on kantud üle 180 eksperdi 16 liikmesriigist, Šveitsist ja Norrast. Koolitajate piiratud kättesaadavuse riski vähendamiseks tugevdas tugiamet oma ülesehitust selgete menetluste ja tavade vastuvõtmisega.

¹ Nimetatud 13 moodulit on järgmised: küsitlustehnikad, tõendite hindamine, kaasamine, laste küsitamine, Dublini määrus, dokumentide koostamine ja otsuste tegemine, päritoluriigi teave, rahvusvaheline pagulasõigus ja inimõigused, kaitsetus olukorras olevate isikute küsitamine, tõrjutus, kaitse lõppemine, Euroopa ühine varjupaigasüsteem. Viimase mooduli väljatöötamine on käimas ning see peaks valmima käesoleva aasta lõpuks.

Ühtlasi on tugiamet loonud nõuanderühma, mis koosneb mitmesuguste organisatsioonide, eelkõige Euroopa Komisjoni, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti, Pagulasõiguse Kohtunike Rahvusvahelise Assotsiatsiooni, akadeemiliste ringkondade (võrgustik Odysseus) ning Põgenike ja Pagulaste Nõukogu esindajatest ning millel on oluline roll tugiameti koolitusmaterjalide väljatöötamisel ja ajakohastamisel.

2012. aastal ajakohastas tugiamet oma üheksat koolitusmoodulit ja alustas kahe uue mooduli – küsitlustehnikad ja Euroopa ühine varjupaigasüsteem – väljatöötamist.

2012. aastal korraldas tugiamet Maltal 14 koolitajate õppekursust rohkem kui 160 riiklikule koolitajale 19 liikmesriigist ning toetas liikmesriike enam kui 100 riikliku õppekursuse korraldamisel 12 ELi liikmesriigis, millest sai kasu enam kui 1100 osalejat. Lisaks pakuti tugiameti erakorralise toetuse raames tugiameti erikoolitust Luksemburgis (kaks õppekursust 2012. aasta jaanuaris) ja Kreekas (viis riiklikku õppekursust ja üks koolitajate õppekursus). Tugiameti arvamusel on see märkimisväärne saavutus, mis kinnistab tema jätkusuutlikku lähenemist koolitusele.

Aasta jooksul valmistas tugiamet ette hooldus- ja tugiteenuste hanke, et minimeerida elektroonilise platvormi toimimisega seotud tehnilisi probleeme ning hõlbustada koolituse sisu ja kursuste õigeaegset haldamist.

Tugiameti määruse artiklis 6 on täpsustatud, et tugiamet määrab kindlaks ja koostab liikmesriikide kohtuasutuste töötajatele suunatud koolitusprogramme. Selleks kasutab ta akadeemiliste institutsioonide ja muude asjakohaste organisatsioonide eriteadmisi, võttes arvesse liidu käimasolevat koostööd kõnealuses valdkonnas ja austades täiel määral riiklike kohtuasutuste sõltumatust.

Selle keerulise ülesande mõtestatud ja korrektseks täitmiseks palus tugiamet abi Pagulasõiguse Kohtunike Rahvusvaheliselt Assotsiatsioonilt ja Euroopa Halduskohtunike Ühingult ning konsulteeris kohtuasutuste töötajatega kogu ELis. Detsembri kohtumisel toimus sisuline arutelu kohtusüsteemi sõltumatuse põhimõtte ning teise astme otsustajate võimaliku rolli üle Euroopa ühise varjupaigasüsteemi rakendamisel. Kohtumist ette valmistades avaldas tugiamet küsimustiku, milles anti ülevaade varjupaigaküsimuste eest vastutavatest asjakohastest institutsioonidest ja asutustest ning teavet kohtuliku kontrolli ulatuse kohta eri liikmesriikides. Laiaulatuslik ja kõrgetasemeline osalus kõnealusel kohtumisel kinnitas kohtuasutuste töötajate kasvavat huvi tugiameti tegevuse vastu, aga ka pühendumist järjepidevuse saavutamisele teise astme otsuste tegemisel.

Aasta jooksul toimunud mõttevahetused loovad hea aluse töökavale, millest tugiamet lähtub liikmesriikide kohtuasutuste toetamisel 2013. aastal ning mis hõlmab strateegia koostamist ELi kohtupraktika andmebaasi katseprojektiks ning nii vastset ametisse nimetatud kui ka kogenud pagulasõiguse kohtunikele suunatud kutsealase arengu algatuse.

Kvaliteedimeetmed

Kvaliteedihindamise meetodika väljatöötamine eesmärgiga koostada kvaliteedimaatriks – tulemustele orienteeritud toetusalgatus, mis võimaldab liikmesriikidel vahetada varjupaigavaldkonnas kvaliteediga seotud head tava, vahendeid ja eriteadmisi

Tugiameti kvaliteeditegevus põhineb liikmesriikide, komisjoni, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti ja muude asjakohaste sidusrühmade jõupingutustel, mis võimaldavad liikmesriikidel vahetada head tava, vahendeid ja eriteadmisi. Tugiamet soodustab sellist vahetust 2012. aastal kasutusele võetud kvaliteedimaatriksi kaudu.

Kvaliteedimaatriks on tulemustele orienteeritud toetusalgatus, mis käivitati koostöös komisjoniga. Selle eesmärk on hõlmata kõiki Euroopa ühise varjupaigasüsteemi valdkondi, esitades ajakohase ülevaate kohapealsest olukorrast. Tulemusi kasutatakse hea tava, kvaliteedimehhanismide ja -vahendite ning kvaliteediprojektide ja -algatuste andmebaasi koostamiseks ja haldamiseks. Samuti võimaldab kvaliteedimaatriks tugiametil kindlaks teha toetusvajadused. Tugiamet kaalub ja arendab pideva analüüsi põhjal asjakohaseid tooteid ja vahendeid, mis aitaksid liikmesriikidel kõrgeid kvaliteedinorme varjupaigamenetlustes tõhusalt rakendada.

Kvaliteedimaatriksi protsess sõltub suurel määral liikmesriikidevahelisest aktiivsest koostööst. Nende kaasamine on vajalik nii esimeses teabe kogumise etapis kui ka temaatiliste koosolekute puhul. Tugiameti eesmärk on tagada liikmesriikide huvi ja aktiivne osalemine selles algatuses, et luua tasakaal liikmesriikide vahenditele langeva koormuse ja toetusmeetmega kaasneva lisaväärtuse vahel.

Pärast tugiametisest ettevalmistavat etappi ja esialgseid konsultatsioone valitud partnerite, sealhulgas komisjoni ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga, käivitati kvaliteedimaatriksiga seotud tegevus 2012. aasta novembris toimunud avakoosoleku ja liikmesriikide kaasamisega aktiivsesse konsultatsiooniprotsessi.

2012. aasta lõpuks oli tugiamet kehtestanud kvaliteedimaatriksi meetodika ja eesmärgid ning pidanud põhjalikke konsultatsioone liikmesriikide, komisjoni ja muude asjaomaste osalejatega. Konsultatsioonide käigus arendati edasi kvaliteedimaatriksi meetodikat, võttes arvesse liikmesriikide, komisjoni ja teiste konsultatsioonides osalenud sidusrühmade märkusi ja soovitusi.

Tulevase hea tava andmebaasi osana koostas tugiamet 2012. aastal projektide ja algatuste loetelu. Loetelu koostati selleks, et rahuldada liikmesriikide vajadus usaldusväärse ja ajakohase teabe järele liikmesriikides alates 2004. aastast toimunud projektide ja algatuste kohta. Selle eesmärk on pakkuda võimalust võrrelda kõnealuste projektide tulemusi ja nende raames loodud vahendeid. Loetelu ajakohastatakse korrapäraselt lisateabega, mida liikmesriigid esitavad muu hulgas kvaliteedimaatriksi uurimisvahendite kaudu.

Päritoluriigi teave

Kaks tugiameti päritoluriigi teabe aruannet Afganistani kohta

Tugiameti päritoluriigi teabe aruanne meetodika kohta

Euroopa ühine päritoluriigi teabe portaal

Võrgustikupõhise lähenemisviisi vastuvõtmine päritoluriigi teabe valdkonnas

Tuginedes liikmesriikide pädevusele, varasematele koostöökogemustele ning olemasolevatele piirkondlikele ja tervet ELi hõlmavatele võrgustikele, suurendas tugiamet 2012. aastal veelgi oma suutlikkust tegeleda päritoluriigi teabe küsimustega ning korraldas esimesed konkreetselt päritoluriigi teabega seotud tegevused. Päritoluriigi teabe funktsiooni kehtestamiseks lõi tugiamet mitmesugused konsultatsioonistruktuurid, milles olid esindatud riiklikud päritoluriigi teabe talitused ja komisjon. Töökond ja nõuanderühm esitasid teavet üldistes küsimustes ning meetodika, praktilise koostöö, ühise päritoluriigi teabe portaali ja teadmushalduse valdkonnas moodustati spetsiaalsed tööühmad.

Meetodika tööühmas töötati välja tugiameti päritoluriigi teabe aruannete koostamise meetodika. Seda meetodikat järgides koostas tugiamet kaks päritoluriigi teabe aruannet Afganistani kohta. Juulis avaldas tugiamet aruande „Afghanistan: Taliban Strategies – Recruitment” („Afganistan: Talibani strateegiad – värbamine”). Selle esimese päritoluriigi teabe aruande kohta esitatud tagasisidet võeti arvesse teise aruande koostamisel. Aruanne „Insurgent strategies: Intimidation and Targeted Violence against Afghans” („Mässuliste strateegiad: heidutamine ja afgaanide vastu suunatud vägivald”) avaldati 2012. aasta detsembris. Mõlema aruande koostamine hõlmas nii lõppkasutajate vajaduste ulatuslikku analüüsi kui ka vastastikuse hindamise teel toimunud kvaliteedikontrolli.

Mitu liikmesriiki abistasid tugiametit Kreekale operatiivtoetuse andmisel, koostades päritoluriigi teabe infolehti peamiste päritoluriikide kohta.

Ühise päritoluriigi teabe portaali tööühma toetusel hoidis tugiamet käigus ja arendas edasi Euroopa ühist päritoluriigi teabe portaali. Komisjoni loodud portaal, mille eesmärk on pakkuda liikmesriikidele veebipõhist juurdepääsu päritoluriigi teabele, anti pärast erinevaid arenguetappe tugiametile lõpuks üle 2012. aasta lõpus. 2012. aastal toetas ühise päritoluriigi teabe portaali tööühm tugiametit portaali uute funktsioonide arendamisel (teavitamisüsteem, hüperlingid, harustruktuur ja üleslaadimise jaotise esileht) ning sõnastas sise-eeskirjad üleslaadimise jaotise kasutamiseks. 2012. aastal ühendati portaaliga lisaks MILo-le (Saksamaa) Prantsusmaa ja Norra andmebaasid ning eelduste kohaselt liidetakse sellega 2013. aastal muud riiklikud andmebaasid (Rootsi, Soome).

2012. aasta lõpus töötas tugiamet välja ettepaneku, mille kohaselt võtab amet ELi tasandi päritoluriigi teabe osas vastu päritoluriigi teabe võrgustikupõhise lähenemisviisi (tugiameti haldusnõukogu kiitis ettepaneku heaks 2013. aasta veebruaris). Kõnealuse lähenemisviisiga liidetakse tugiameti erinevad päritoluriigi teabega seotud tegevusvaldkonnad üheks sidusaks struktuuriks ja kasutatakse olemasolevaid vahendeid kõige tõhusamal viisil. Tugiameti päritoluriigi teabe võrgustikupõhise strateegia kaks põhielementi (nn süsteemi mootor) on 1) päritoluriigi teabe strateegilise võrgustiku loomine, kuhu kuuluvad päritoluriigi teabe talituste juhid või eksperdid kõigist 27 liikmesriigist, assotsieerunud riikidest, komisjonist ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametist, et arutada strateegilise tasandi küsimusi, sealhulgas valdkondadevahelisi päritoluriigi teabega seotud tavasid, ja 2) mitu ekspertide erivõrgustikku, millesse koondatakse liikmesriikide konkreetse riigi, piirkonna või teemaga seotud päritoluriigi teabe eksperdid, et nad saaksid vahetada teavet ning ühtlustada päritoluriigi teabega seotud tavasid oma konkreetsetes pädevusvaldkonnas. Tugiamet toetab ja koordineerib mõlemat liiki võrgustikke, pakkudes sekretariaaditeenuseid ja hallates oma töökavas päritoluriigi teabega seotud tegevuseks eraldatud vahendeid.

Tugiameti kättesaadavate keelte loetelu

Tugiameti kättesaadavate keelte loetelu kehtestamine

Koostatud on tugiameti kättesaadavate keelte loetelu (praegu 264 keelt). Tugiameti loetelu hõlmab kõiki keeli, mis on üldiselt kättesaadavad otsetõlkeks nimetatud võõrkeelest nimetatud liikmesriigi riigikeelde.

23. ja 24. mail 2004 korraldati Maltal tugiameti ja tõlkeküsimuste riiklike kontaktpunktide koosolek. Tavaliselt ei ole liikmesriikides varjupaigavaldkonnas kasutatavad tõlgid riigiteenistujad, vaid füüsilisest isikust ettevõtjad. Seepärast ei taga sissekandmine tugiameti kättesaadavate keelte loetellu teatava keele kättesaadavust, kui seda taotleb mõni teine liikmesriik.

Tugiameti praktiline koostöö

Täiskogu istung Euroopa migratsioonivõrgustiku üleandmiseks

Kaks Süüria-teemalist tööseminari

Afganistani käsitlev konverents

2012. aastal esitas praktilise koostöö töörühm tugiametile soovitusi ekspertide tööseminaride parima võimaliku korraldamise kohta, võttes arvesse 2012. aasta märtsis toimunud täiskogu istungil tugiametile üle antud Euroopa migratsioonivõrgustiku (Eurasil) tegevust, meetodikaid ja vahendeid.

Et uurida Süürias tekkivat olukorda ja selle mõju ELi liikmesriikidele, korraldas tugiamet 28. ja 29. juunil Maltal esimese Süüria-teemalise praktilise koostööseminari. Seminar kestis poolteist päeva ning esmakordselt osalesid sellel kohtumisel Süüriat käsitleva päritoluriigi teabe eksperdid ja praktikud. Mitmel eraldi istungil (kurde käsitlev riskihinnang, riigisisese põgenemisvõimalused, julgeolekuolukord, kohapealsed taotlused, relvastatud ja relvastamata vastupanu jne) arutati arvukaid poliitika- ja päritoluriigi teabe küsimusi, mis olid enne seminari küsimustiku teel kindlaks tehtud.

Komisjoni taotlusel, mis esitati võrgustiku SY NET kontekstis, korraldati 2012. aasta augustis Süüria-teemaline järelseminar, keskendudes stsenaariumipõhiste poliitikaküsimustele. Esinejad (ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti, Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni ja akadeemiliste ringkondade esindajad) esitasid tervikliku ajakohase ülevaate pagulasolukorrast naaberriikides ja julgeolekuolukorrast.

2012. aasta novembris korraldas tugiamet konverentsi Afganistani kohta, kus käsitleti päritoluriigi teavet ja muid andmeid. Konverentsil esinesid peamised Afganistani-ekspertid, samuti korraldati eraldi istungeid mitmesugustel teemadel ning arutelusid, kuidas jätkata meetodikate ja vahendite arendamist, et kaasata kõik Afganistani

juhtumiga seotud isikud. Lisaks liikmesriikide ekspertidele osalesid konverentsil ka kohtunikud, akadeemiliste ringkondade esindajad ja Afganistanile spetsialiseerunud vabaühendused.

Saatjata alaealised

Tugiameti sissejuhatav koosolek saatjata alaealiste ja vanuse kindlaksmääramise teemal

Neli ekspertide kohtumist saatjata alaealiste ja vanuse kindlaksmääramise teemal

Tugiameti töö seoses saatjata alaealistega toimub Euroopa Komisjoni saatjata alaealisi käsitleva tegevuskava (2010–2014)² raames, milles kutsutakse üles kasutama ühist lähenemisi Euroopa Liitu märkimisväärsel arvul saabuvate saatjata alaealiste probleemi lahendamiseks. Tegevuskava lähtub lapse parimate huvide põhimõttest ning selles on kehtestatud kolm peamist tegevussuunda: ennetamine, kaitse ja püsivad lahendused.

Tugiamet palus liikmesriikidel vastata 2012. aasta veebruarist aprillini küsimustikule vanuse kindlaksmääramise ja saatjata alaealiste valdkonna põhimõtete ja tavade kohta. Sellele järgnesid laiapõhjalised konsultatsioonid kodanikuühiskonna (akadeemiliste ringkondade, valitsustevaheliste organisatsioonide, vabaühenduste, meditsiinasutuste) asjaomaste ekspertide, liikmesriikide kohtuasutuste töötajate, komisjoni ja teiste ELi asutustega.

2012. aastal pidas tugiamet mitu vanuse kindlaksmääramist käsitlevat eksperdikohtumist, kus käsitleti põhiküsimusi, probleeme ja olemasolevat head tava. Eesmärk oli hõlbustada teabe jagamist ja tavade vahetamist. Lisaks liikmesriikide ametiasutustele ja komisjonile olid esindatud teised selles valdkonnas tegutsevad ja eriteadmisi omavad osalejad, sealhulgas ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet, vabaühendused, liikmesriikide kohtuasutuste töötajad, meditsiinipraktikud, Euroopa Liidu Põhiõiguste Amet (FRA) ja ÜRO Lastefond (Unicef). Et kaasata ka teisi eksperte, laiendas tugiamet arutelusid, lisades neisse muid vaatnurki, millega tõhustati ühise koostöö ulatust mitte üksnes liikmesriikide ja komisjoni, vaid ka teiste ELi asutuste ja organisatsioonide vahel. Selle tulemusel pandi alus iga-aastasele konverentsile, kus käsitletakse saatjata alaealiste ja ekspertide võrgustiku moodustamisega seotud tegevust.

Viimasel vanuse kindlaksmääramise teemalises koosolekul anti liikmesriikidele ja komisjonile võimalus määratleda vanuse kindlaksmääramist käsitleva käsiraamatu ulatus ja sisu. Kõnealusel koosolekul tutvustas tugiamet käsiraamatu sisu esialgset ülesehitust ning kutsus osalejaid üles esitama tagasisidet ja täiendavat sisendmaterjali. Vanuse kindlaksmääramise suuniseid sisaldava tugiameti käsiraamatu koostamine algas 2012. aastal ja see on kavas avaldada 2013. aastal.

Tugiameti tööd saatjata alaealiste valdkonnas kajastati ka 2012. aasta novembris korraldatud päritoluriigi teavet ja muid andmeid käsitleval tugiameti Afganistani-teemalisel konverentsil, mille raames korraldatud tööseminaril arutati konkreetselt lapsi käsitleva päritoluriigi teabe väljatöötamise vajadust. Samuti algas 2012. aastal töö perede otsimise valdkonnas.

Lisateave tugiameti ja teiste osalejate tegevuse kohta seoses saatjata alaealisi käsitleva tegevuskavaga on komisjoni aruandes nõukogule ja Euroopa Parlamendile „Vahearuanne saatjata alaealisi käsitleva tegevuskava rakendamise kohta” ja komisjoni talituste töödokumentis³.

² Tegevuskavas 2010–2014 on tugiametile määratud järgmised ülesanded: parandada märkimisväärselt saatjata alaealisi käsitleva teabe vahetamist; koguda andmeid ja koostada päritoluriigi teavet ja analüüse saatjata alaealiste kaitsmise vajaduse hindamiseks, et paremini toetada kvaliteetsete otsuste tegemist; jälgida varjupaigataotlejatest saatjata alaealiste olukorda; töötada välja parim tava seoses vastuvõtutingimuste, varjupaigamenetluste ja saatjata alaealiste integreerimisega ning valmistada ette vanuse kindlaksmääramist, sealhulgas koostöötegevust käsitlevad tehnilised dokumendid, töötada välja erikoolitus ja koostada käsiraamat vanuse kindlaksmääramise kohta.

³ http://europa.eu/rapid/press-release_IP-12-1033_en.htm?locale=en

1.4.2. Eritoetus

Vajaduspõhine toetus ja suutlikkuse suurendamine

2012. aasta detsembris allkirjastati tugiameti kava Rootsile eritoetuse andmiseks Itaalia palus eritoetust

Rootsi Migratsiooniameti taotlusel ja kooskõlas tugiameti määrusega pakkus tugiamet 2013. aasta alguses Rootsile eritoetust, mille puhul võeti arvesse vajadust tugevdada varjupaigasüsteemi suurema arvu koolitatud töötajatega.

Eritoetuses lepiti kokku seetõttu, et ajal, mil Rootsi Migratsiooniamet tahtis oma töötajaid koolitada, ei olnud tugiamet oma asjakohaseid koolitusmooduleid veel loonud. Seega allkirjastasid tugiamet ja Rootsi Migratsiooniamet 2012. aasta detsembris eritoetuskava. Tugiamet toetas Rootsit migratsiooniameti koolitusega rahvusvahelise pagulasõiguse ja inimõiguste ning kaasamise valdkonnas 2013. aasta veebruaris.

Itaalia taotles eritoetust oma varjupaiga- ja vastuvõtusüsteemi parandamiseks ning tõhustamiseks. Tegevdirektor otsustas 13. detsembril 2012 anda Itaaliale eritoetust tugiameti ja liikmesriikide ühiste eriteadmiste kaudu, sest Itaalia praeguses varjupaiga- ja vastuvõtusüsteemis esineb suuri probleeme. Itaalia eritoetuskava, millega antakse riigile tehnilist ja operatiivtoetust, vormistatakse lõplikult ja allkirjastatakse 2013. aastal. Itaalia eritoetuse taotlus on väga õigeaegne, võttes arvesse varjupaigapaketi rakendamist, mis toob riigi varjupaiga- ja vastuvõtusüsteemi jaoks kaasa lisaprobleeme.

Ümberpaigutamine

ELi-sisest ümberpaigutamist käsitlev Malta projektide aruanne

Kooskõlas justiits- ja siseküsimuste nõukogu 8. märtsi 2012. aasta järeldustega palus komisjon tugiametil koostada aruande Malta esitatud ELi-sisese ümberpaigutamise meetmete kohta. Aruanne hõlmas ka assotsieerunud riike Norrat ja Šveitsi, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametit ning Rahvusvahelist Migratsiooniorganisatsiooni (projektijuhid). Kõik ELi liikmesriigid, assotsieerunud riigid ja projektijuhid täitsid asjakohased küsimustikud, mille tugiamet neile saatis. Korraldati mitu küsitlust, sealhulgas ümberpaigutatud abisaajatega.

Tugiamet koondas tulemused aruandesse ja esitas selle komisjonile 2012. aasta juulis. Seejärel esitati 2012. aasta septembris aruanne tugiameti haldusnõukogule. Tegevdirektor tutvustas 2012. aasta oktoobris aruannet justiits- ja siseküsimuste nõukogu ministrite lõunal ja pärast seda Euroopa Parlamendile. Seejärel tehti aruanne avalikult kättesaadavaks.

Tugiameti aruanne kinnitas, et liikmesriigid põhjendavad oma otsust nendes meetmetes osaleda või mitte osaleda suurel määral poliitiliselt. Liikmesriigid on avaldanud ümberpaigutamise kohta vastakaid seisukohti. Kuigi mitu osalevat liikmesriiki väitis jätkuvalt, et Malta koostatud vabatahtlikud sihtotstarbelised ümberpaigutamismeetmed on konkreetne vahend ELi-sisese solidaarsuse väljendamiseks, hinnates neid meetmeid üldiselt positiivselt, kartsid teised liikmesriigid, et üksnes ümberpaigutamise korrapärane ja pikaleveninud kasutamine ebaproportsionaalselt pingelistes olukordades võib suurendada ebaseaduslikku rännet ja seega surve vähendamise asemel olukorda veelgi halvendada.

Samas näitas kõnealune aruanne, et tulevikus saab korraldada sarnaseid projekte edukamalt ning et menetlusi, millest praegune EUREMA raamistik koosneb, saab märgatavalt tõhustada. Kuigi ümberpaigutamine võib pakkuda püsivaid lahendusi rahvusvahelise kaitse alla võetud isikutele ning leevendust liikmesriikide varjupaigasüsteemidele, ei tohi see kaasa tuua vastutuse üleandmist. Mõne vastaja väitel peaks ELi-sisene ümberpaigutamine olema osa mitmekesistest ELi-sisese solidaarsuse meetmetest, mis hõlmavad suutlikkuse suurendamist, muid praktilise koostöö vorme ja paindlikku finantstoetust, milles tugiametil oleks vastavalt tema asutamismäärusele võtmeroll.

Komisjon on viidanud, et ta teeb ettepaneku ümberpaigutamise valdkonna edasiste meetmete kohta. Varjupaiga- ja Rändefondi käsitlevas ettepanekus lõi komisjon võimaluse selliste meetmete liidupoolseks kaasrahastamiseks, tugevdades ja arendades edasi Euroopa Pagulasfondi raames juba võimaldatavaid meetmeid. Sellega hõlbustatakse vabatahtlikes projektides osaleda soovivate liikmesriikide tegevust ning antakse tugiametile koordineeriv roll.

1.4.3. Erakorraline toetus

Varjupaigaekspertide reservnimekiri

Riiklike kontaktpunktide koosolek

Tugiameti haldusnõukogu otsus 20 erialaprofiili sisaldava varjupaigaekspertide reservnimekirja kohta

Tugiameti haldusnõukogu otsuses nr 3 varjupaigatugirühmadele kättesaadavaks tehtavate ekspertide koguarvu ja erialaprofiilide kohta (varjupaigaekspertide reservnimekiri) määratleti 13 ekspertide erialaprofiilide kategooriat. 19. juuni 2012. aasta seisuga sisaldas varjupaigaekspertide reservnimekiri 345 eksperti 21 liikmesriigist.

Tugiameti kogemuste põhjal vaadati otsus haldusnõukogu 19. juuni 2012. aasta koosolekul läbi. Seda küsimust arutati 22. ja 23. mail 2012 Maltal toimunud tugiameti ja varjupaigaekspertide reservnimekirja riiklike kontaktpunktide kohtumisel, lähtudes varjupaigatugirühmade Kreekas ja Luksemburgis saadud kogemustest.

Haldusnõukogu tunnistas 19. juuni 2012. aasta koosolekul kehtetuks otsuse nr 3 ja leppis kokku haldusnõukogu otsuses nr 8 varjupaigatugirühmadele kättesaadavaks tehtavate ekspertide koguarvu ja erialaprofiilide kohta (varjupaigaekspertide reservnimekiri). Teatavad erialaprofiilid jäeti välja või neid muudeti, teisi aga kohandati. Uue otsuse kohaselt hõlmab varjupaigaekspertide reservnimekiri 20 ekspertide erialaprofiili ning varjupaigaekspertide reservnimekirja kuuluvate ekspertide koguarv on minimaalselt 100. Tugiamet palus liikmesriikidel nimetada 1. oktoobriks 2012 ekspertid vastavalt muudetud erialaprofiilidele. Ekspertidel paluti esitada oma CVd Europassi vormis.

Luksemburgi tegevuskava

2012. aasta jaanuaris allkirjastati Luksemburgi käsitlev tugiameti tegevuskava

Luksemburgis kasutati kaks varjupaigatugirühma

Pärast suurt survet Luksemburgi varjupaigasüsteemile ja riigi ametiasutuste taotlust otsustas tugiameti tegev-direktor kasutada Luksemburgis varjupaigatugirühmi (tegevuskava allkirjastati 26. jaanuaril 2012). Toetus oli suunatud vastsetl tööle võetud töötajate koolitamisele tugiameti küsitlustehnikate ja otsuste tegemise koolitusmoodulite alusel, et tugevdada pagulastega tegelevat üksust suurema arvu koolitatud töötajatega ning aidata suurendada suutlikkust tulla toime enneolematu ja pakilise survega riigi varjupaigasüsteemile. Tegevuskava alusel kohustus Luksemburg osalema oma spetsialistidest koolitajatega edaspidi tugiameti koolitusprogrammis lähtuvalt tugiameti ja ELi tegevuspõhimõtetest. 2012. aasta lõpuks töötas Luksemburgi pagulastega tegelevas üksuses seitse koolitajat neljas eri moodulis.

Kreeka tegevuskava

Tugiameti Kreeka tegevuskava rakendamine

Kreekas kasutati 37 tugiameti varjupaigatugirühma, et tulla toime kuhjunud juhtumitega ning toetada jätkusuutliku ja tõhusa varjupaigastruktuuri loomist ja varjupaigamenetluse kvaliteeti

Tugiameti ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti projekt Kreekale operatiivtoetuse andmiseks, et tulla toime kuhjunud juhtumitega

Pärast Kreeka valitsuse taotlust ning kooskõlas Kreeka riikliku varjupaiga- ja rändeküsimuste haldamise tegevuskava (2010) ja tugiameti määrusega nõustus tugiamet 2011. aasta veebruaris toetama Kreetat riigi uue varjupaigateenistuse, vastuvõtuteenistuse ja uue apellatsiooniasutuse loomisel seoses vastuvõtmisega üldiselt ja kuhjunud juhtumite lahendamiseks, kasutades varjupaigatugirühmade kaudu enam kui kümnest ELi liikmesriigist pärit eksperte. Kõnealuse varjupaigaekspertide lähetamise alus on tugiameti Kreeka tegevuskava, mis allkirjastati 1. aprillil 2011 ning mis kehtib 1. aprillist 2011 kuni 31. märtsini 2013.

Kreeka tegevuskava kohaselt pakkus tugiamet 2012. aastal erakorralist toetust tugiameti ekspertide lähetamiseks Kreekasse 37 varjupaigatugirühma koosseisus; ajavahemikul 1. aprillist 2011 kuni 31. märtsini 2013 lähetati Kreekasse kokku 52 varjupaigatugirühma. Asjaomased meetmed hõlmasid vajaduspõhiseid tugirühmi, mis koosnesid liikmesriikide nimetatud ekspertidest, keda kasutasid Kreeka politsei, vastuvõtuteenistus, varjupaigateenistus, apellatsiooniasutus ning Kreeka töö-, sotsiaalkindlustus- ja hoolekandeministeerium. Tugiamet koordineerib kogu varjupaigatugirühmade kasutamise protsessi Kreekas. Kõnealuste varjupaigatugirühmade tegevus oli suunatud Kreeka ametiasutuste toetamisele kuhjunud juhtumite lahendamisel, uute jätkusuutlike struktuuride ja teenuste ülesehitamisele, varjupaigamenetluse ning registreerimise ja analüüsimise kvaliteedi parandamisele varjupaiga- ja vastuvõtuvaldkonnas ning muudele küsimustele, nagu kaitsetus olukorras olevate rühmade vastuvõtusuuatlikkuse suurendamine ja solidaarsusfondide kasutamine.

Peale selle sõlmisid tugiamet ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet 22. novembril 2012 toetuslepingu Kreeka varjupaigamenetluse halduskaebustega tegeleva astme tugevdamiseks antava operatiivtoetuse projekti kohta, mis hõlmab kuhjunud kaebuste lahendamist. 2012. aasta oktoobris algas kuhjunud kaebuste lahendamise projekti esimene etapp: politseikadettide valimine ja mobiliseerimine, et toetada passiivsete juhtumite kindlakstegemist, füüsiliste toimikute ajakohastamist ja elektroonilist registreerimist projekti Police-on-Line'i andmebaasis. 92 politseikadetti viisid läbi halduskorrastamise ja kõikide pooleliolevate juhtumite registreerimise avaliku korra ja tsiviilisikute kaitse ministeeriumi andmebaasis 1. oktoobrist 2012 kuni 22. jaanuarini 2013. ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet, avaliku korra ja tsiviilisikute kaitse ministeerium ning tugiamet korraldasid 23. ja 24. novembril 2012 varjupaiga- ja rahvusvahelise kaitse teemalise erikoolituse.

Projekti teine etapp (tugiameti ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti toetusleping) toimub 2013. aasta jaanuarist märtsini. Selle etapi eesmärk on suurendada üksikute kaebusjuhtumite töötlemise ja individuaalsete küsitluste läbiviimise suutlikkust, luues 1. aprilliks 2013 kümme täiendavat kaebuste- ja erikomiteed (lisaks kümnele olemasolevale komiteele), sealhulgas sekretariaadi- ja tõlketeenused.

1.4.4. Teabe- ja analüüsitoeetus

Tugiameti aastaaruanne

Euroopa Liidu varjupaigavaldkonna olukorra ja Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti tegevuse 2011. aasta aruande avaldamine

Tugiamet esitas oma esimese aastaaruande varjupaigavaldkonna olukorra kohta ELis 2012. aasta juunis. 2012. aasta lõpul esitas tugiamet haldusnõukogule ettepaneku määratleda selgemalt aastaaruande raskuskese ja ulatus (sealhulgas ettepanek eraldada see tugiameti iga-aastasest tegevusaruandest) koos põhimõtteid käsitleva avaldusega, milles on veelgi enam rõhutatud eesmärki esitada objektiivne ja kõikehõlmav aruanne. Välja pakuti

üksikasjalikum sisukord, mille põhjal saaks kõik edasised aruanded ühtemoodi üles ehitada, parandades viitamist ja võrreldavust aastate lõikes. Tehti ka ettepanek korrapärase ajakava kohta, et tagada õigeaegne konsulteerimine kõikide asjakohaste sidusrühmadega ja selgete tähtaegade esitamine kõikidele koostajatele ja läbivaatajatele.

Varajase hoiatamise ja valmisoleku süsteem

Tugiameti andmeanalüüsi kvartaliaruanded

Andmeanalüüsid tugiameti haldusnõukogu, justiits- ja siseküsimuste nõukogu, valitsustevahelise foorumi, siserändetalituste peadirektorite konverentsi ning tugiameti tööseminaride, konverentside ja eksperdikohutuste jaoks

Eriaruanded Süüria ja Lääne-Balkani riikide kohta

2012. aastal hakkas tugiamet välja töötama oma analüüsisuutlikkust, koostades Eurostati andmeid kasutades arvukalt analüüse (haldusnõukogule, aastaaruandesse, justiits- ja siseküsimuste nõukogule, Euroopa Parlamendile, siserändetalituste peadirektorite konverentsile, valitsustevahelisele foorumile jne). Ühtlasi hakkas amet põhivormi kasutades koguma igakuiseid operatiivandmeid otse liikmesriikidelt ning Süüriast pärit sissevooluga seotud praktilise koostöö raames, tehes seda korra nädalas. Koostati heakskiitmise määra, Lääne-Balkani riike ja Süüriat käsitlevad analüüsid. 2012. aasta lõpus leppis haldusnõukogu kokku, et tugiamet esitab korrapäraseid kvartaliaruanded, milles antakse üldine ülevaade Euroopa ühise varjupaigasüsteemi toimimisest.

Strateegilisest seisukohast lähtudes ning Dublini III määruse sisu (artikkel 33) käsitleva poliitilise kokkuleppe kontekstis koostas ja pakkus tugiamet välja sammsammulise kava oma andmete kogumise ja analüüsimise suutlikkuse ülesehitamiseks seoses varjupaigavaldkonna statistiliste näitajatega (nii kvalitatiivsed kui ka kvantitatiivsed näitajad), tuginedes oma varasematele kogemustele kvartalanalüüside ja sihtotstarbeliste analüüside koostamisel, ning seoses statistikaga, mida liikmesriigid esitavad Eurostatile. Varajase hoiatamise ja valmisoleku süsteemi ettepanekuga nähti ette ka statistika koostamise rühma moodustamine, mis koosneks liikmesriikide nimetatud ekspertidest, kes tegutsevad nende kontaktisikutena varjupaigavaldkonna statistika ja andmete kogumise küsimustes. Statistika koostamise rühm toimib sarnaselt Frontexi loodud riskianalüüsi võrgustikuga (FRAN). Jätkati tööd 22 kvantitatiivset ja kvalitatiivset näitajat sisaldava üksikasjaliku tabeliga, mille eesmärk on anda koostöös komisjoni (siseasjade peadirektooraat, Eurostat) ja Frontexiga täpne ja kõikehõlmav ülevaade Euroopa ühisest varjupaigasüsteemist, et tagada järjepidevus ja vältida töö dubleerimist liikmesriikides.

1.4.5. Toetus kolmandatele riikidele

Ümberasustamine

Ümberasustamist käsitlev tugiameti seminar

Ümberasustamine on üks sise- ja välissolidaarsuse põhimeede. Tugiameti 2012. aasta töökava kohaselt oli üks ameti vastutusvaldkond teabevahetusstruktuuri loomine ja koostöötegevuse käivitamine ELi liikmesriikide, samuti kolmandate riikide, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti, Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooni, muude rahvusvaheliste organisatsioonide ja asjaomaste vabaühendustega.

Tugiameti esimene ELi ümberasustamispoliitikat käsitlev seminar toimus 22. ja 23. oktoobril 2012. Kohtumisel keskenduti riiklike ümberasustamiskavade hetkeolukorrale, ümberasustamiseks kasutatavatele ELi rahalistele vahenditele ning solidaarsustoetusele kodanikuühiskonna vaatenurgast. Kõnealust kohtumist, kus osalesid ELi ümberasustamisvaldkonna spetsialistid ja poliitikud, koordineeris esmakordselt tugiamet.

ELi ühiste ümberasustamisesmärkide kehtestamist silmas pidades käsitles tugiamet ELi liikmesriikide solidaarsustoetuse küsimust. Lepiti kokku, et Euroopas edendatakse ümberasustamisalast koostööd, kasutades teabe jagamisel, mitut sidusrühma hõlmavate kohtumiste korraldamisel ja hea tava vahetamisel koostöövahendina muu

hulgas ELi ümberasustamisvõrgustikku (<http://www.resettlement.eu>) ning tehes seda sihtrühmadega tehtava töö, koolituse, õppereiside, teadusuuringute ja uute meetodite katseprojektide kaudu.

ELi liikmesriigid pakuvad üksteisele ümberasustamisega seotud tegevuse kavandamisel, koordineerimisel ja rakendamisel täiendavat toetust, vahetades head tava ning tehes koostööd uute või jätkusuutlike programmide väljatöötamisel. Koordineerimisel on võtmeroll tugiametil, kes tegutseb ELi ümberasustamisalase oskusteabe ja tavade kontaktpunkti ning vahendajana.

Tugiamet toetab eriolukordades toimuvat ümberasustamist ning kutsub iga aasta sügisel kokku koordineerimis-koosoleku ELi liikmesriikide ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga, et teha kindlaks Euroopa vajadused seoses ümberasustamisega, toetada liikmesriike iga-aastaste kohustuste võtmisel ning tagada saabujate vastuvõtmisel vastastikune täiendus, võttes arvesse selles valdkonnas kasutatavaid ELi rahalisi vahendeid.

Välismõõde

Osalemine Budapesti protsessis

Osalemine ELi ning Tuneesia ja Maroko liikuvuspartnerluse koosolekul

Osalemine ELi ja Jordaania liikuvuspartnerluse koosolekul

Tugiameti määrusega antakse talle volitused koordineerida teabevahetust ja muid meetmeid, mis on seotud Euroopa ühise varjupaigasüsteemi välismõõdet käsitlevate õigusaktide ja mehhanismide rakendamisega. Oma volituste piires ja kooskõlas artikliga 49 tegi tugiamet tehnilistes küsimustes koostööd kolmandate riikidega, eelkõige nende riikide varjupaiga- ja vastuvõtusüsteemide suutlikkuse edendamiseks ja toetamiseks ning piirkondliku kaitse programmide ja muude püsivate lahenduste puhul asjakohaste meetmete rakendamiseks.

Ent nagu kinnitati tugiameti 2012. aasta töökavas, keskendus tugiamet 2012. aasta piiratud eelarvest ja personalist tulenevalt üksnes väikestele välismõõtmega seotud ülesannetele. 2012. aastal osales tugiamet ELi ning Tuneesia ja Maroko liikuvuspartnerluse koosolekul ning rännet, liikuvust ja turvalisust käsitlevas ELi-Jordaania dialoogis ja teatas oma kavatsusest teha ELi-Tuneesia ja ELi-Maroko liikuvuspartnerluste raames koostööd. Lisaks osales tugiamet Budapesti protsessi kohtumistel: ühel kohtumisel keskenduti Kagu-Euroopale ning tugiamet andis olulise panuse varjupaigaga seotud tahkude väljatöötamisel Siiditee piirkonda käsitleva deklaratsiooni koostamise protsessis.

Tugiamet teeb koostööd ka Praha protsessi katseprojektis „Kvaliteet ja koolitus varjupaigamenetlustes”, mida rakendatakse Praha protsessi suunatud algatusena. Kõnealuse katseprojekti eesmärk on uurida tugiameti koolituskava kohase koolitusprogrammi laiema rakendamise võimalust nii ELi idapoolsetes naaberriikides (Armeenia, Valgevene, Gruusia, Kõrgõzstan, Moldova ja Ukraina) kui ka Türgis. 2012. aastal oli tugiameti suutlikkus Praha protsessi kohtumistel osaleda piiratud.

2. Juhtimine ja sisekontrollistandardid

2.1. Tugiameti juhtimine ja organisatsioon

2.1.1. Tugiameti haldusnõukogu

Tugiametit juhtiv ja tema tegevust kavandav organ on haldusnõukogu. Haldusnõukogu põhiülesanded, mida on kirjeldatud tugiameti määruse artiklis 29, hõlmavad tegevdirektori ametisse nimetamist ning tugiameti töökavade, aastaaruannete ja üldeelarve vastuvõtmist; samuti on haldusnõukogul üldine kohustus tagada, et tugiamet täidab tõhusalt talle antud ülesandeid. Tugiameti haldusnõukogusse kuulub üks liige igast liikmesriigist (v.a Taani), kaks liiget Euroopa Komisjonist ja üks hääleõiguseta liige ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametist. Kõikide liikmete ametisse nimetamisel arvestatakse nende kogemust, töökohustusi ja laialdasi erialateadmisi varjupaigaküsimustes.

Taanit kutsutakse võtma vaatejana osa kõikidest haldusnõukogu koosolekutest ja muudest asjakohastest koosolekutest. Horvaatial on sama staatus seni, kuni sellest riigist saab pärast 9. detsembri 2011. aasta ELi ja Horvaatia vahelise ühinemislepingu jõustumist Euroopa Liidu täisliige ja seega haldusnõukogu hääleõiguslik liige.

Kokkuvõttes koosneb tugiameti haldusnõukogu 28 täisliikmest, ühest hääleõiguseta liikmest (ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet) ja kahest vaatejariigist.

2012. aastal kutsuti assotsieerunud riike (Island, Liechtenstein, Norra ja Šveits) osalema vaatejana konkreetseid küsimusi käsitlevatel aruteludel. Ka Frontexit kutsuti üles osalema teatavatel haldusnõukogu aruteludel, eelkõige seoses ELi varjupaigavaldkonna olukorra, varajase hoiatamise ja valmisoleku süsteemi ning olukorraga Kreekas.

2012. aastal pidas haldusnõukogu neli koosolekut ning võttis vastu allpool loetletud otsused:

- otsus nr 7, 9. aprill 2012, tegevdirektori tegevuse hindamise kohta;
- otsus nr 8, 19. juuni 2012, varjupaigatugirühmadele kättesaadavaks tehtavate ekspertide koguarvu ja erialaprofiilide kohta (varjupaigaekspertide reservnimekiri);
- otsus nr 9, 19. juuni 2012, tugiameti haldusnõukogu kodukorra kohta;
- otsus nr 10, 4. juuli 2012, personalieeskirjade rakenduseeskirjade vastuvõtmise kohta;
- otsus nr 11, 4. juuli 2012, keskastme juhtkonna kohta;
- otsus nr 12, 4. juuli 2012, ajutiste töötajate töölevõtmist ja tugiametis kasutamist reguleeriva menetluse üldiste rakendussätete kohta;
- otsus nr 13, 4. juuli 2012, lepinguliste töötajate töölevõtmist ja tugiametis kasutamist reguleeriva menetluse üldiste rakendussätete kohta;
- otsus nr 14, 4. juuli 2012, millega moodustatakse personalikomitee;
- otsus nr 15, 1. november 2012, pettuste, korruptsiooni ja liidu huve kahjustava muu ebaseadusliku tegevuse tõkestamisega seotud sisejuurdluste tingimuste kohta;
- otsus nr 16, 23. november 2012, milles täpsustatakse varjupaigatugirühmade kasutamise tegevuskavade rakendamise seotud kulusid käsitlevad eeskirjad;
- otsus nr 17, 23. november 2012, tõhusat juhtimist käsitlevate sisekontrollistandardite kohta.

2.1.2. Tugiameti organisatsioon

Tugiameti seaduslik esindaja on tegevdirektor, kes on oma ülesannete täitmisel sõltumatu. Muu hulgas vastutab tegevdirektor tugiameti haldusjuhtimise ning töökava ja haldusnõukogu otsuste rakendamise eest.

Tugiameti määruse artikli 32 kohaselt võib tugiamet moodustada ekspertidest koosnevaid töörühmi.

Tegevdirektorit toetavad otseselt neli osakondade/keskuste juhti, nõustaja, teabevahetuse eest vastutav ametnik, peaarvupidaja ning õigusametnik. Tegevdirektori kantselei vastutab dokumentide koostamise koordineerimise ning ametisisese ja -välise teabevahetuse eest. Praegu koosneb tugiamet järgmisest neljast osakonnast/keskusest:

- üldküsimumuste ja haldusosakond;
- teabe-, dokumendi- ja analüüsikeskus;
- operatiivtoe keskus;
- koolitus-, kvaliteedi- ja oskuskeskus.

Tegevdirektor ja neli osakondade/keskuste juhti korraldavad igal nädalal juhtimismeeskonna koosoleku, et jälgida tugiameti tegevuse ja organisatsiooniga seotud edusamme.

Üldküsimumuste ja haldusosakond on jaotatud üldküsimumuste talituseks (IKT, logistika, dokumendihaldus/andmekaitse, missioonide juhtimine, ürituste ja koosolekute korraldamine ning turvalisus) ja haldustalituseks (inimressursid, rahandus ja eelarve, hanked ja lepingud).

2012. aasta lõpus jagunesid 58 töötajat järgmiselt: üldküsimumuste ja haldusosakond – 24 töötajat; teabe-, dokumendi- ja analüüsikeskus – 13 töötajat; operatiivtoe keskus – 10 töötajat ning koolitus-, kvaliteedi ja oskuskeskus – 11 töötajat.

3. septembril 2012 kolis tugiamet alalistesse ruumidesse, mille Malta valitsus tegi kättesaadavaks vastavalt oma pakumisele tugiametit võõrustada. Selle ajani tegutses tugiamet ajutises asukohas Maltal Marsas. Maltale toodi üle ka haldustoe valdkonna töötajad, kes kuni 1. oktoobrini 2012 asusid Brüsselis.

Tugiamet saavutas 20. septembril finantsõltumatuse ning osales aktiivselt vajalike ressursside kasutuselevõtmisel ja Maltal oma hoone sisseseadmisel. Sellised valdkonnad nagu inimressursid, hanked, rahandus ja raamatupidamine, logistika ja IKT olid põhiliselt seotud nii rakenduseeskirjade ja -määruste kui ka vastavate tegevusvaldkondade juhtimise, aruandluse, järelevalve ja rakendamise raamistiku ning suuniste koostamisega. Koostati märkimisväärne arv uuringuid, ülevaateid ja analüüse olemasolevate või sarnaste eeskirjade ja määruste kohta, eelkõige koostöös teiste suuri kogemusi ja parimat tava omavate ELi asutustega. Nagu märgitud, alustas tugiamet 2012. aastal oma eelarve haldamist kooskõlas kehtivate ja haldusnõukogu heakskiidetud finantsmäärustega, mis põhinesid kõikide ELi asutuste suhtes kohaldataval ELi raamfinantsmäärusel. Lisaks võeti vastu mitu tugiameti haldusnõukogu ja tegevdirektori otsust, et tagada avaliku sektori rahaliste vahendite haldamise põhimõtete ja normide täitmine ning toetada tugiameti keskuste tegevust.

Et tegemist oli tugiameti esimese tegevusaastaga ning et tagada ameti operatiiv- ja halduseesmärkide täitmine, pöörati inimressurssidega seotud tegevuse raames eritähelpanu töötajate töölevõtmisele ja valimisele. Organisatsioonisisest aruandekohustust ja vastutust on võimalik täita üksnes piisava arvu töötajate ja ekspertide olemasolu korral. Töölevõtmise valdkonnas täitis tugiamet seepärast kõik ametikohtade loeteluga ette nähtud töökohad, tagades seega 2012. aasta töökava eduka järgimise eelkõige nende ülesannete puhul, mida täidavad tugiameti keskused.

2012. aastal lõi tugiamet organisatsioonisisese IKT-taristu, võttes edukalt kasutusele mitu teenust, näiteks tugiameti veebilehe (<http://www.easo.europa.eu>), organisatsiooni e-posti, turvaliselt jagatava ajami, interneti kaudu toimiva e-posti kaugpääsu, organisatsiooni e-kirjade sünkroniseerimise mobiiltelefonidel ja turvalise ühenduse kaudu toimiva kaugpääsu organisatsiooni teatavatele süsteemidele tugiameti mobiilarvutitest. Kõik eelnimetatud teenused võimaldasid tugiametil saavutada IKT-sõltumatuse. Kõik äri- ja eraandmed viidi komisjoni IT-võrgustikust ja serveritest edukalt üle tugiameti omandesse. Kogu IKT-taristu, sealhulgas lõppkasutajate seadmed, viidi ajutistest ruumidest alalistesse üle ilma tegevust katkestamata.

Tugiamet liitus mitme tarkvaralitsentse ja riistvara käsitleva DIGITi raamlepinguga. Seeläbi sai ta teenuste ja hange väga head hinnad. Tugiametist sai kahe suure portaali – päritoluriigi teabe ja e-õppe platvormide (tugiameti koolitus) – süsteemi valdaja. Lisaks integreeriti e-õppe portaal täielikult tugiameti IKT-taristusse ning oskusteave anti edukalt üle tugiameti töötajatele. Edukalt tagati päritoluriigi teabe portaali toetamine ja hooldamine, andes oskusteabe üle tugiameti töötajatele ning sõlmides välisettevõttega hooldus- ja tugiteenuste lepingu.

2012. aastal tuli kindlaks määrata tugiameti toimimiseks vajalik logistika- ja turvavarustus, samuti tugiameti hoone hooldamise, turvalisuse ja kontoritöödega seotud teenused. Komisjoniga peeti ulatuslikke konsultatsioone, et teha kindlaks, mil määral oleks võimalik kasutada kiirendatud hankemenetlusi. Seejärel koostati seadmete, teenuste ja tööde hanketoimikuid.

Täpsemad üksikasjad tugiameti organisatsiooniga seotud väljundite kohta on esitatud lisa 5.3 tugiameti väljaannete loetelus. Lisa 5.4 sisaldab dokumentidele juurdepääsu aruannet. Lisas 5.5 on esitatud täiendavad üksikasjad tugiameti eelarve täitmise ning eelarve- ja finantshalduse kohta. Lisas 5.6 on loetletud 2012. aasta erakorralised läbirääkimistega menetlused.

2.1.3. Koostöö partnerite ja sidusrühmadega

Koostöö Euroopa Parlamendi, nõukogu ja Euroopa Komisjoniga

2012. aastal osales tugiameti tegevdirektor Euroopa Parlamendi kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni (LIBE) kahel kuulamisel ning mitmel justiits- ja siseküsimuste nõukogu kohtumisel. Peale selle osales tugiamet Euroopa Liidu Nõukogu strateegilise sisseande-, piiride ja varjupaigakomitee (SCIFA) kohtumisel ning korraldas koosoleku Euroopa Parlamendi LIBE komitee sekretariaadiga. Lisaks alustas tugiamet haldus- ja poliitikaküsimustes pidevat koostööd komisjoniga, eelkõige oma partneri siseasjade peadirektoraadiga. Tugiameti ning komisjoni siseasjade peadirektoraadi vahel on kehtestatud ametlik poliitikadialoog, mille raames kohtuvad asjaomaste üksuste juhid kord kuus. Samuti teevad tugiamet ja komisjon tihedat koostööd Dublini III määruse artikliga 33 seotud ühismeetmete rakendamise, ELi-sisese ümberpaigutamise, koolituse, kvaliteedi, saatjata alaealiste ja perede otsimise, päritoluriigi teabe ja Kreeka küsimustes. Nagu eespool märgitud, võttis tugiameti haldusnõukogu vastu otsuse koostöö kohta Euroopa Pettustevastase Ametiga (OLAF), et tõkestada pettusi, korruptsiooni ja muud liidu huve kahjustavat ebaseaduslikku tegevust.

Koostöö ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga

ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Amet osales hääleõiguseta liikmena nii kõikidel haldusnõukogu koosolekutel kui ka tugiameti töörühmades, eksperdikohtumistel ja tööseminaridel. Strateegilise ja operatiivkoostöö arutamiseks toimusid 2012. aasta juulis tugiameti ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti kõrgema juhtkonna vahelised konsultatsioonid. Novembris allkirjastas tugiamet ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ametiga toetuslepingu, mille eesmärk on toetada Kreekat varjupaigasüsteemi suutlikkuse suurendamisel ja kuhjunud varjupaigajuhtumitega toimetulemisel. Samuti peeti 2012. aasta neljandas kvartalis esimesed kohtumised, et arutada tugiameti ja ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti vahelise töökorralduse raamistikku.

Koostöö assotsieerunud riikidega

Assotsieerunud riikidega (Island, Liechtenstein, Norra ja Šveits) toimuva koostöö valdkonnas andis nõukogu 13. jaanuaril 2012 komisjonile volitused alustada läbirääkimisi nende assotsieerunud riikide osalemist käsitleva töökorra üle. 2012. aastal toimus kolm läbirääkimiste vooru: 21. mail, 7. septembril ja 10. oktoobril 2012. Tugiamet osales terve aasta vältel eri läbirääkimisvoorudes vaatlejana. Töökind, mis eelduste kohaselt sõnastatakse lõplikult 2013. aastal, võimaldab assotsieerunud riikidel tugiameti töös ametlikult osaleda.

Pärast ELi ja Horvaatia vahelise ühinemislepingu allkirjastamist 9. detsembril 2011 kutsuti Horvaatia esindajad 2012. aastal osalema tugiameti haldusnõukogu koosolekutel vaatlejana. Taani jätkas tugiameti tegevuses vaatlejana osalemist.

Koostöö muude ELi asutustega

2012. aastal tõhustati kahe- ja mitmepoolset koostööd ELi asutuste ja organitega. ELi tasandil liitus tugiamet 2012. aastal ELi asutuste koordineerimisvõrguga ning justiits- ja siseküsimuste valdkonna asutuste võrgustikuga. 2012. aasta detsembris osales tugiameti tegevdirektor justiits- ja siseküsimuste valdkonna asutuste juhtide koosolekul, samas kui tugiameti esindajad osalesid kahel justiits- ja siseküsimuste kontaktrühma koosolekul ja ELi asutuste üldise koordineerimisvõrgu asjakohastel kohtumistel. Samuti sõlmis tugiamet kahepoolse koostöö raames 2012. aasta septembris töökorra Frontexiga, et edendada tihedat koostööd ühist huvi pakkuvates piirihalduse ja rahvusvahelise kaitse valdkondades. Tugiamet aitas kaasa ka Frontexi nõuandefoorumi loomisele ja sai selle organi püsiliikmeks, osaledes 2012. aasta detsembris selle esimesel koosolekul. Tugiamet seadis sisse tiheda koostöö Euroopa Liidu Põhiõiguste Ametiga (FRA), korraldades 2012. aasta kolmandas kvartalis esialgsed arutelud kahe ELi asutuse vahelise töökorra sõlmimiseks.

2012. aasta jooksul osales tugiamet varjupaiga-, pagulas- ja rändepoliitika teemalise valitsustevahelise foorumi, sisserändetalituste peadirektorite konverentsi, transatlantilise rändenõukogu ja Euroopa Õigusakadeemia koosolekutel.

2.1.4. Nõuandev kogu ja koostöö kodanikuühiskonnaga

2012. aasta jooksul jätkas tugiamet sidemete tugevdamist kodanikuühiskonnaga ning nõuandva kogu liikmete arv kasvas 55 organisatsioonini. Terve aasta vältel pidas tugiamet registreerunud kodanikuühiskonna organisatsioonidega konsultatsioone oma tegevusvaldkondades: iga-aastane töökava, 2011. aasta aruanne, koolitus, kvaliteet, vanuse kindlaksmääramine, varajase hoiatamise ja valmisoleku süsteem, ümberasustamine ja päritoluriigi teave. Organisatsioonid andsid konsulteerimise tagajärjel oma panuse tugiameti tegevusse, täpsemalt seoses aastaaruande, päritoluriigi teabe esitamise meetodika, vanuse kindlaksmääramise ja koolitusmoodulitega. Ühtlasi kutsus tugiamet kodanikuühiskonna organisatioone osalema novembris peetud Afganistani-teemalisel konverentsil, mis oli avatud liikmesriikidele, kohtuasutuste töötajatele, akadeemilistele ringkondadele ja vabaühendustele. Esindatus oli paljutootav ning tagajärjed näitasid, et kui erinevad osalejad tulevad kokku konkreetsete küsimuste arutamiseks, on tulemus laiahaardelisem.

Koostöös nõuanderühmaga sõnastas tugiamet nõuandva kogu tegevuskava. Tegevuskavas on esitatud konsulteerimise üldised süsteemsed parameetrid ning sidus konsulteerimisraamistik, mis on samas piisavalt paindlik, et võimaldada täita aeg-ajalt ette tulevaid konsulteerimisalaseid sihtotstarbelisi erivajadusi. Pärast seda, kui tegevdirektor oli tegevuskava vastu võtnud, kinnitas haldusnõukogu selle 2012. aasta septembris. Tugiamet on määranud ka nõuandva kogu kontaktisiku, kes tegutseb kodanikuühiskonna kontaktpunktina, tagades sujuvama ja tõhusama teabevahetuse mitmesuguste kodanikuühiskonna osalejate ja tugiameti eri üksuste vahel. 26. novembril 2012 korraldas tugiamet teise täiskogu istungi. Kuigi tugiamet konsulteerib mitmesuguste organisatsioonidega terve aasta vältel, on täiskogu istungist saanud tugiameti tegevuskalendris oluline üritus ligikaudu 75 osalejaga, kellest enamik on varjupaigavaldkonnas tegutsevad vabaühendused.

Sel aastal esinesid nõuandva kogu ees mitmesugused varjupaiga- ja rändevaldkonna silmapaistvad asjatundjad, sealhulgas Euroopa Parlamendi liige Cecilia Wikström ja Cathryn Costello Oxfordi Ülikoolist. Sel kohtumisel esitles tugiamet nõuandva kogu tegevuskava, milles on kirjeldatud nõuandva kogu toimimise raamistikku. Peale selle oli osalejatel võimalus arutada eraldi istungitel tugiameti põhilisi tooteid ja teenuseid, nagu aastaaruanne, 2014. aasta töökava, tugiameti koolitus, kvaliteet ja saatjata alaealiste valdkond ning tugiameti varajase hoiatamise ja valmisoleku süsteem. Tugiamet tutvustas ka 2013. aasta konsultatsioonitegevuse esialgselt ajakava, mille osalejad hästi vastu võtsid.

Kodanikuühiskonna organisatsioonid väljendasid oma valmisolekut tugiametiga tihedamalt lävida ja pakkuda asjakohaseid eriteadmisi. Tugiamet tundis heameelt kodanikuühiskonna soovitude ja ettepanekute üle, mis käsitlesid nii sisulist tööd kui ka menetlusi, ning lubas neid oma 2013. aasta töös võimalikult suurel määral arvesse võtta.

2.2. Tugiameti sisekontrollistandardid

Tugiamet kohaldab sisekontrolli, et tagada operatiivtegevuse tõhusus ja tulemuslikkus, õigus- ja regulatiivnõuete täitmine ning finants- ja muude juhtimisprotsesside tõhusus ja usaldusväärsus. Kõnealused standardid on sama-väärsed nendega, mille komisjon võttis vastu oma talituste jaoks. Komisjon võttis vastu 16 sisekontrollistandardit oma 16. oktoobri 2007. aasta teatises (SEK(2007) 1341). Selle alusel võttis tugiameti haldusnõukogu 23. novembril 2012 vastu otsuse nr 17 tõhusat juhtimist käsitlevate sisekontrollistandardite kohta.

Tõhusat juhtimist käsitlevaid 16 sisekontrollistandardit rakendatakse järgmiselt.

1. Missioon

Tugiameti missioon on selge ning sellest missioonist lähtuvad ameti töökava ja tegevus.

2. Eetilised ja organisatsioonilised väärtused

Koos personalieeskirjadega tagab hea haldustava eeskirja vastuvõtmine ja selle kättesaadavus töötajatele praktilised suunised eetiliseks käitumiseks, huvide konflikti vältimiseks, pettuste tõkestamiseks ja eeskirjade eiramisest teatamiseks. Juhtkond tagab töötajate pideva teavitamise, ühtlasi tutvustatakse tugiameti eetilisi ja organisatsioonilisi väärtusi uutele töötajatele.

3. Töökohtade täitmine ja töötajate liikuvus

Töökohtade täitmine ja töötajate töölevõtmine toimub vastavalt tugiameti eesmärkidele ja prioriteetidele. Mitmeaastase personalipoliitika kavaga tagatakse personalivajaduste vastavus tugiameti kavandatud tegevusele. 2012. aastal, mil tugiamet oli alles ülesehitamise etapis ning töölevõtmine oli üks põhiülesannetest, kasutati eelkavandamist, et lähendada tugiameti vajadusi ja prioriteete.

4. Töötajate hindamine ja arendamine

Töötajate tulemuslikkuse iga-aastane hindamine kavatakse kasutusele võtta 2013. aasta kevadel. Juba 2012. aastal võeti meetmeid selle sujuvaks rakendamiseks 2013. aastal. Töötajate hindamise alus on töötajatele kehtestatud eesmärgid. Samuti tegeleti töötajate arenduskavade koostamisega tugiameti mitmeaastase personalipoliitika kava alusel. Koolitusvajadused on seotud individuaalsete vajadustega ja individuaalsed vajadused organisatsiooni vajadustega. Kõiki töötajaid nõustatakse ning neid julgustatakse tegema kindlaks sobilikud õppimis- ja arenguvõimalused ja -vajadused, leppides need kokku oma otsuste ülemustega.

5. Eesmärgid ja tulemuslikkuse näitajad

2012. aastal põhines tugiameti töö konkreetsetel eesmärkidel, mille puhul järgiti nn SMART põhimõtet (*Specific, Measurable, Attainable, Relevant, Time-bound* – täpne, mõõdetav, saavutatav, asjakohane ja ajaliselt piiritletud). Tugiameti 2014. aasta töökava jaoks kehtestatakse spetsiaalsed tulemuslikkuse põhinäitajad. Käesolevas 2012. aasta tegevusaruandes on juba loodud seos tugiameti tulemuslikkuse põhinäitajaga (vt punkt 1.3).

6. Riskijuhtimise protsess

Riskijuhtimine on pidev protsess, milles võetakse arvesse kõiki tugiameti tegevusvaldkondi finants-, kavandamis- ja operatiivtegevusest kuni talitluspidevuse ja personalijuhtimiseni. Riske jälgitakse nii finants- või hankemenetluste kui ka operatiivtegevuse puhul. 2012. aastal oli tugiamet alles ülesehitamise etapis ning täielikku riskihindamist ei toimunud. 2013. aastal alustab tugiamet riskihindamise ja riskiregistri loomisega seotud tegevust.

7. Tegevusstruktuur

Tugiameti tegevusstruktuur ja sisekorraldus on selgelt määratletud lähtuvalt organisatsiooni struktuurist. Volituste delegeerimine dokumenteeritakse selgelt ja sellest teavitatakse asjakohaseid töötajaid. Kõik finantsküsimustega tegelejad on selgelt määratletud ning teadlikud oma rollist ja vastutusalast. 2012. aastal tegeles tugiamet veel tõhusa IT-juhtimise struktuuri loomisega; see töö jätkub 2013. aastal.

8. Protsessid ja menetlused

Tugiameti peamisi protsesse ja menetlusi – nii operatiivseid kui ka halduslikke – kirjeldatakse, vormistatakse ja rakendatakse. Peamisi finantsprotsesse ja -menetlusi rakendatakse alates 20. septembrist 2012. Kuna tugiamet on alles õppimise, kohanemise ja kogemuste saamise etapis, toimub protsesside ja menetluste pidev jälgimine ning kohandamine vastavalt vajadusele. Töötajate teadlikkust suurendatakse ametiseste teabevahetusmenetlustega ning uutele töötajatele pakutakse ulatuslikku tutvustuspaketti, milles on kirjeldatud peamisi protsesse. 2012. aastal jätkas tugiamet tööd oma käsiraamatuga, mis valmib 2013. aastal.

9. Juhtkonnapoolne järelevalve

Juhtkonnapoolne järelevalve tagatakse korrapärase juhtimismeeskonna koosolekute ning operatiivkeskuste ja haldusosakonna (haldusosakondade) personalikoosolekute kaudu. Projektide rakendamise järelevalvet toetavad korrapärased aruanded tegevusdirektorile ja tugiameti haldusnõukogule. Juhtkonna järelevalve finantstehingute üle tagatakse finantsvaldkonnas täidetavate rollide (nt eelarvehahendite käsutajad, kulukohustuste algatajad, kontrollijad) nõuetekohase määratlemisega ja seda toetavad mitmesugused kontrollnimekirjad.

10. Talitluspidevus

Seoses talitluspidevusega võeti 2012. aastal tööle piisavalt töötajaid kõikide tugiameti haldus- ja operatiivtoiminguks jaoks, et tagada iga ülesande jaoks asendustöötajad. Peale selle tekkis 2012. aastal lõpuks võimalus kasutada tugiameti töötajaid vajaduse korral teatavates projektides. Seda on nii operatiiv- kui ka haldustasandil juba tehtud. Terviklikku talitluspidevuse kava, sealhulgas sätteid, kuidas toimida juhul, kui tugiameti tegevust mõjutavad loodusõnnetused, ei ole veel kehtestatud. 2012. aastal oli tugiameti jaoks esmatähtis põhistruktuuride loomine. 2013/2014. aastal jätkab tugiamet tööd talitluspidevuse kavaga.

11. Dokumendihaldus

Kehtestatud on nõuetekohased protsessid ja menetlused, millega tagatakse, et tugiameti dokumendihaldus on turvaline, tõhus (eelkõige seoses vajaliku teabe hankimisega) ja kooskõlas kehtivate õigusaktidega. Tugiametil on dokumendihalduse/andmekaitse eest vastutav ametnik.

12. Teave ja teabevahetus

Ametisene teabevahetus võimaldab juhtkonnal ja töötajatel täita tõhusalt ja tulemuslikult oma kohustusi, muu hulgas sisekontrolli valdkonnas. 2012. aasta juunis võttis tugiameti haldusnõukogu vastu ametivälise teabevahetuse strateegia, millega tagatakse, et väline teabevahetus on tõhus, sidus ja kooskõlas tugiameti peamiste poliitikasõnumitega. 2012. aastal keskendus tugiamet oma veebilehe väljatöötamisele, mis võetakse kasutusele 2013. aasta alguses.

13. Raamatupidamine ja finantsaruandlus

8. juunil 2012 nimetas haldusnõukogu ametisse tugiameti peaarvepidaja. Tugiameti arvepidaja asus oma töökohustusi täitma 16. augustil 2012. Raamatupidamine ja finantsaruandlus kuuluvad peaarvepidaja vastutusvaldkonda, kes alates finantssõltumatuse saavutamisest 20. septembril 2012 korraldab täiendavaid kontrolle ja analüüse, nt enne maksete tegemist teostatavad kontrollid, raamatupidamisarvestuse nõuetele vastavuse kontrollimine, kontode ja saldode analüüsimine jne.

14. Tegevuse hindamine

Kõiki tugiameti tegevusvaldkondi hinnatakse. Kõnealuse hindamise käigus saadud tagasiside dokumenteeritakse ja seda analüüsitakse, et tagada pidev areng ja edasise tegevuse paranemine. Et tugiamet on tegutsenud vaid mõne aasta, hinnatakse tegevust ametisiseselt või -väliselt koos osalejate, sidusrühmade või nõuandva koguga (hindamisvormid).

Näiteid tugiameti hindamistegevuse kohta:

- tulemustabel tugiameti tegevuse kohta Kreeka tegevuskava I etapil;
- erakorralise toetuse ja eritoetuse kavade tüüphindamisvorm;
- erakorralise toetuse ja eritoetuse väljundite kvalitatiivne protsessihindamine, nt Luksemburgi 2012. aasta

- jaanuari/veebruari tegevuskava hindamine;
- nõuandva kogu täiskogu hindamisvorm;
- tugiameti koolituse, eksperdikohtumiste ja muude tööseminaride tagasisidemehhanism nii spetsiaalselt kavandatud vormide kui ka kohtumistel toimuvate arutelude ja meeskonnaga peetavate hindamiskoosolekute kaudu;
- tugiameti koolitusvahendite ja koolituse sisu didaktiline analüüs/hindamine;
- riiklike kontaktpunktidega toimuvatel kohtumistel peetavad arutelud seoses mitmesuguse operatiivtegevusega (operatiivtoetus, koolitus jne).

2013. aastal saab tugiamet teha täiendavaid edusamme mitmesuguse hindamistegevuse ülesehitamisel.

15. Sisekontrollisüsteemide hindamine

Et valmistuda 20. septembril 2012 saavutatud finantssõltumatuseks, hindas tugiamet oma vastavust sisekontrollisüsteemide nõuetele ja selliste süsteemide tõhusust. 2012. aasta augustis toimunud enesehindamise tulemusena võeti lisameetmeid tugiameti sisekontrollisüsteemide tugevdamiseks. Enesehindamist kavatakse teostada üks-kaks korda aastas.

16. Siseauditi üksus

Ei kohaldata.

2.3. ELi detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisi järelmeetmete tegevuskava rakendamine tugiametis

2012. aasta juulis võtsid Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon vastu ELi detsentraliseeritud asutusi käsitleva ühise lähenemisviisi, mille näol on tegemist esimese asutusi käsitleva poliitilise kokkuleppe ja poliitilise kavaga. Selle põhieesmärk on parandada juhtimist, tõhusust, vastutust ja sidusust. Tegevuskavas on kehtestatud 90 algatust, mida peavad järgima kõik asjaomased osalejad: komisjon, ELi asutused, liikmesriigid, Euroopa Parlament ja nõukogu. Vastselt tegevust alustanud asutusena vastab tugiamet juba enamikule tegevuskava sätetele. Tugiamet teeb komisjoniga koostööd nende üksikute meetmete rakendamisel, mida ei ole veel täidetud.

Lisas 5.7 on esitatud täielik ülevaade, kuidas tugiamet kõnealuseid ELi asutustele suunatud algatusi rakendab.

3. Kinnitava avalduse esitamise alused

3.1. 1. alus: juhtkonnapoolne hindamine

Seaduslikkuse ja korrektsuse toetamiseks võeti vastu tõhusat juhtimist käsitlevad sisekontrollistandardid. Neid standardeid on rakendatud praktiliselt kõikide finantsprotsessidega seotud menetluste vastuvõtmisel ning kõik finantsjuhtimises osalevad koosseisulised töötajad on saanud vajalikku koolitust nii kõnealuste menetluste kui ka nendega seotud eeskirjade kohta.

Kui eelarve täitmisel edendatakse juhtpõhimõttena usaldusväärset finantsjuhtimist, siis finantstehingute säästlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse tase sõltub selliste töötajate olemasolust, kellele need ülesanded määrati organisatsiooni tegevuse alustamise kontekstis alates finantssõltumatuse saavutamisest 20. septembril 2012.

Pettuste vältimiseks võeti vastu eeskirjad ja menetlused, mis reguleerivad koostööd OLAFiga, ning tehti need teatavaks kõikidele töötajatele.

3.2. 2. alus: 2012. aasta auditite tulemused

3.2.1. Siseauditi järeldused ja järelmeetmed

Komisjoni siseauditi talitus külastas tugiametit 7. ja 8. novembril 2012, et viia läbi piiratud riskihindamine. Tehti kindlaks, et tugiamet on juba kehtestanud mitu sisemenetlust, ent seda valdkonda on vaja edasi arendada.

11.–19. aprillil 2013 külastas siseauditi talitus tugiametit, et viia läbi täielik riskihindamine ja sisekontrollistandardite piiratud läbivaatamine. Siseauditi talitus esitab oma järeldused kahes andmete kogumist käsitlevas aruandes ning koostab strateegilise siseauditi kava aastateks 2014–2016.

Nii tugiameti sisekontrollistandardite rakendamist käsitleva enesehindamise kui ka siseauditi talituse esialgsete soovitude kohaselt tugevdatakse eelkõige järgmisi sisekontrolliga seotud küsimusi, millega tugiamet juba tegeleb:

- sisekontrollistandard 2: eetilise raamistiku sõnastamine;
- sisekontrollistandard 4: töötajate iga-aastase hindamise ja arendamise raamistiku kehtestamine;
- sisekontrollistandard 5: tulemuslikkuse näitajate laiem kasutamine;
- sisekontrollistandard 6: riskijuhtimisprotsessi rakendamine;
- sisekontrollistandard 7: tugiameti IT-juhtimise struktuuri tugevdamine;
- sisekontrollistandard 10: talitluspidevuse raamistiku kehtestamine.

Siseauditi talituse soovitude täitmiseks koostab tugiamet rakendamise tegevuskava.

3.2.2. Välisauditi järeldused ja järelmeetmed

Euroopa Kontrollikoja 2012. aastal teostatud auditite tulemusi ei avaldatud, sest tugiamet oli rahaliselt sõltuv komisjonist (siseasjade peadirektoraat). Kontrollikoda külastas tugiametit esimese välisauditi tegemiseks 20.–24. mail 2013. Kontrollikoda koondas oma järeldused 2012. aasta esialgsesse auditiaruandesse.

Kontrollikoda leiab, et auditi käigus saadud tõendusmaterjal on piisav ja asjakohane alus tema kinnitavaks avalduseks. Kontrollikoja arvamuse kohaselt annab tugiameti raamatupidamise aastaaruanne kõikides olulistest aspektides õiglase ülevaate ameti finantspositsioonist 31. detsembri 2012. aasta seisuga. Kontrollikoja hinnangul on 31. detsembril 2012 lõppenud aasta raamatupidamise aastaaruande aluseks olevad tehingud kõikides olulistest aspektides seaduslikud ja korrektsed.

Kontrollikoda esitas mitu märkust, mis käsitlesid muu hulgas seda, et eelnevast eelarveaastast kanti üle 0,2 miljoni euro suurune summa, mis ei olnud kaetud juriidilise kohustusega ja millega seetõttu eirati eeskirju; 50 makset, mis moodustasid ligikaudu 20% kõikidest maksetest ning mis tehti pärast finantsmääruses kehtestatud tähtaega; suurt arvu eelnevast eelarveaastast ülekantud kulukohustustega seotud assigneeringuid, mis moodustavad 65,13% kõikidest kulukohustustega seotud assigneeringutest; samuti asjaolu, et värbamismenetluse läbipaistvust on võimalik parandada. Tugiamet saatis kontrollikojale oma vastuse kavandi ja kehtestas viivitamata meetmed 2013. aastaks ja edaspidiseks.

3.3. 3. alus: varasemate aastate reservatsioonidega seotud järelmeetmed ja tegevuskavad

Ei kohaldata.

4. Kinnitav avaldus

Mina, allakirjutanu,

Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti tegevdirektor,

kinnitan eelarvevahendite käsutajana,

et käesolevas aruandes sisalduv teave annab tõese ja õiglase ülevaate tugiameti tegevusest ja kohustustest alates ameti finantssõltumatus saavutamise 20. septembril 2012.

Väidan piisava kindlusega, et käesolevas aruandes kirjeldatud tegevusvaldkondadeks eraldatud vahendeid on kasutatud kavandatud eesmärgil ja kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtetega ning et kehtestatud kontrollimenetlused annavad vajaliku tagatise tehingute seaduslikkuse ja korrektsuse kohta.

Kõnealune piisav kindlustunne tugineb minu enda hinnangule ja minu käsutuses olevale teabele, nagu asutusesi-sese hindamise tulemused, järelkontrollid ning siseauditi talituse ja Euroopa Kontrollikoja tähelepanekud.

Kinnitan, et ma ei ole teadlik ühestki käesolevas aruandes käsitlemata küsimusest, mis võiks kahjustada tugiameti huve ja institutsioonide huve üldiselt.

Valletta, 14. juuni 2013

ALLKIRJASTATUD 14. juunil 2013

Tegevdirektor
Robert K. Visser

Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet
2012. aasta tegevusaruanne
Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus
2013 — 31 lk — 21 × 29,7 cm
ISBN 978-92-9243-007-8
doi:10.2847/4700

KUST SAAB ELI VÄLJAANDEID?

Tasuta väljaanded:

- üksikeksemplarid:
EU Bookshopi kaudu (<http://bookshop.europa.eu>);
- rohkem eksemplare ning plakatid ja kaardid:
Euroopa Liidu esindustest (http://ec.europa.eu/represent_et.htm),
delegatsioonidest väljaspool ELi (http://eeas.europa.eu/delegations/index_et.htm),
kasutades Europe Direct'i teenistust (http://europa.eu/europedirect/index_et.htm)
või helistades infotelefonile 00 800 6 7 8 9 10 11 (kõikjalt EList helistades tasuta) (*).

(*) Antav teave on tasuta nagu ka enamik kõnesid (v.a mõne operaatori, hotelli ja telefonikabiini puhul).

Tasulised väljaanded:

- EU Bookshopi kaudu (<http://bookshop.europa.eu>).

Tasulised tellimused:

- Euroopa Liidu Väljaannete Talituse edasimüüjate kaudu
(http://publications.europa.eu/others/agents/index_et.htm).

BZ-AD-13-001-ET-N

Väljaannete talitus

ISBN 978-92-9243-007-8

9 789292 1430078

doi:10.2847/4700